

ИНСТИТУТ ЗА ПОВРТАРСТВО
Смедеревска Паланка

EKONOMSKA OPRAVDANOST PROIZVODNJE SEMENA KUPUSA SORTIMENTA INSTITUTA ZA POVRTARSTVO

SLAĐAN ADŽIĆ, NENAD PAVLOVIĆ, ZDENKA GIREK, IVAN RAKIĆ, IVANA ŽIVKOVIĆ, MILAN UGRINOVIĆ, NENAD ĐURIĆ

Izvod

Institut za povrtarstvo u Smederevske Palanci ostvaruje značajan deo prihoda od prodaje semena kupusa svojih priznatih sorti na domaćem i inostranom tržištu. Najprodavanija i najpopularnija sorta je Srpski melež - 4, dok je novopriznata sorta Zahar SP sa povećanim sadržajem šećera, priznata na sotnoj listi EU i tek se pozicionira na domaćem i inostranom tržištu. Radi izrade kalkulacije proizvodnje semena kupusa korišćen je podatak prosečnog prinosa semena kupusa od 2010-2020. godine. Prosečan prinos semena kupusa po hektaru iznosio je 519,7 kg tokom 11 posmatranih sezona. Prosečan koeficijent varijacije prinosa semena iznosio je 0,54. Visok koeficijent varijacije prinosa semena uslovljen je agroekološkim uslovima u sezoni a najviše intenzitetom i trajanjem negativnih temperatura tokom perioda prezimljavanja. Proizvodnja semena kupusa se pokazala rentabilnom jer se ostvaruje prosečna dobit po hektaru u visini od 2495.55 €.

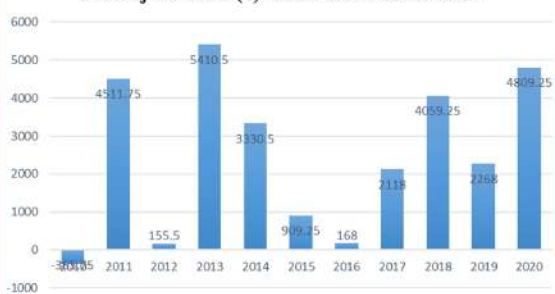
Rezultati i diskusija

Cena koštanja prema kalkulaciji iznosi 7,71 €/kg proizvedenog doradenog semena koje zadovoljava kvalitet koji je propisan zakonom. Otkupna cena Instituta iznosi 12,5 €/kg. Pri prosečnom prinosu semena od 519,7 kg ha⁻¹ dobit iznosi 2495,7 €/kg. Posmatrajući prinose po sezonama možemo zaključiti da zarada u pojedinim sezonama može ići i preko 5000 € ha⁻¹, dok se u tri sezone poslovalo u gubitku ili granici likvidnosti bez značajne dobiti

U našim istraživanjima koeficijent ekonomičnosti ima vrednost 1,62. Pošto je vrednost Ep veća od jedinice, može se zaključiti da je proizvodnja bila ekonomična u jedanaestogodišnjem proseku.

Rentabilnost u našim istraživanjima ima vrednost 38,41%, što znači da je proizvodnja bila rentabilna u proseku i da je na svakih 100 evra prihoda ostvaren dobit od 38,41 €.

Procenjena dobit (€) tokom sezona 2010-2020.

R.br.	Godina	Prinos kg ha ⁻¹	Cv
1.	2010.	291,3	0,61
2.	2011.	681,5	0,77
3.	2012.	333,0	0,38
4.	2013.	753,4	0,60
5.	2014.	587,0	0,50
6.	2015.	393,3	0,44
7.	2016.	334,0	0,71
8.	2017.	490,0	0,48
9.	2018.	645,3	0,41
10.	2019.	502,0	0,56
11.	2020.	705,3	0,36
12.		\bar{x} 519,7	\bar{x} 0,54

